

II. Szakmai önéletrajz

. Születési adatok

- 1944. július 15. Debrecen

II. Tanulmányok

- Általános és középiskolai tanulmányok Debrecenben. (Érettségi a Fazekas Mihály

Gimnáziumban.)

- Egyetemi tanulmányok: Kossuth Lajos Tudományegyetem, Debrecen - magyar-pedagógia

szak, 1962-67.; négy éven át demonstrátorság a Pszichológiai Laboratóriumban; három éven

át Népköztársasági Tanulmányi ösztöndíj; részvétel a tudományos diákköri munkában -

OTDK-n díjazott dolgozat; jeles diploma: magyar szakos középiskolai tanár és pedagógiai

szakos eladó.

- Ösztöndíjas: Magyar Tudományos Akadémia-aspirantúra 1974-1977-ig.

- Nyelvvizsgák: középfokú angol - 1976.; oroszról kandidátusi nyelvvizsga - 1977.

III. Tudományos fokozatok

- egyetemi doktor (pszichológia), KLTE, 1972., summa cum laude minősítéssel;

- pszichológia tudomány kandidátusa /MTA/, 1980.

IV. Munkahelyek, beosztások

- 1967. szeptember 1-től 1971. január 31-ig: 108. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet,

Debrecen - tanár;

- 1971. február 1-től jelenleg is: Debreceni Egyetem /volt Kossuth Lajos Tudományegyetem/ Pszichológiai Tanszék(majd Pszichológiai Intézet); 1971-73.: tanársegéd; 1973-83.: adjunktus; 1983-tól jelenleg is docens; 1985-től és jelenleg is tanszékvezető (Pedagógiai-Pszichológiai Tanszék/1989-93.: a Bölcsészettudományi Kar oktatási dékánhelyettese; 1998-2001-ig a BTK dékánja, 2004. november 1- 2006. december 31. a Pszichológiai Intézet igazgatója.

V. Oktatói tevékenység

- *Tanárszakos hallgatók pszichológiai felkészítése 1971-től jelenleg is;*

tantárgyak: általános-,

fejlődés- és neveléslélektan 1985-ig; azt követően integrált pszichológiai tantárgy; 1993-tól

"Tanulási stratégiák fejlesztése" c. tárgy. Aktív közreműködés a tanárképzési pszichológiai

programok továbbfejlesztésében: 1972-73-ban a "személyiségközpontú" program kidolgozása

a KLTE-n, 1983-84-ben az integrált program kidolgozása az ELTE-vel és JATE-vel

közösen, 1992-93-ban a modulrendszerű, kompetencia-központú program kidolgozása a

KLTE-n; eddigi munkásságom során kb. hatezer tanárszakos hallgató felkészítésében

működtem közre.

- *Pszichológia és pedagógia szakos hallgatók felkészítése 1974. óta* (ekkor indult el a

pszichológia szak a KLTE-n); oktatott tantárgyak: gondolkodáslélektan, pedagógiai

pszichológia, a tehetségfejlesztés pszichológiája, tanulási stratégiák és technikák;

folyamatos részvétel a programok megújításában - öt évenként korszerűsítettük a

tantervet; eddig kb. ezerötyszáz pszichológia és pedagógiai szakos hallgató felkészítésében

működtem közre a Debreceni Egyetemen / KLTE-n/.

- *PhD-s hallgatók oktatása 1993. óta* - ekkor akkreditálták programunkat; oktatott

tantárgyak: "az iskolai teljesítmény intra- és interperszonális összetevői, mérési eszközök

elemzése", "a tehetség felismerését és fejlesztését elősegítő módszerek pszichopedagógiai

elemzése"; a tematikát én dolgoztam ki; eddig kb. harminc hallgató vett részt a

foglalkozásokon.

- 2000 májusában egy hónapig vendégtanárként oktattam pszichológiai tárgyakat a Nijmegeni

Egyetemen az ERASMUS-Program keretében.

- *1994. óta az 1996-97. tanév első félévéig vendégoktatóként tanítottam pedagógia*

szakosokat az egri és nyiregyházi Tanárképző Főiskolán; tantárgyak: neveléslélektan,

a tehetségfejlesztés pszichológiája, tanulási stratégiák fejlesztésének pszichológiai

alapjai.

- *Gyakorló pedagógusok továbbképzésében 1972. óta veszek részt* - ezeket részben a

KLTE posztgraduális képzésben, részben a megyei pedagógiai intézetek szervezték;

oktatott témakörök: nevelés- és fejlődéslélektan kérdéskörei, iskolavezetés stb.; az

eltelt 35 év alatt kb. 1600 előadást tartottam ezeken a továbbképzéseken, s kb. ötvenezer

pedagógus vett részt a foglalkozásokon.

VI. Egyetemi közélet

- 1980-85-ig a Bölcsészettudományi Kar Dékáni és Kari Tanácsának tagja voltam;
- 1985-89-ig az Egyetemi Doktori Bizottság tagja;
- 1982-85-ig a Neveléstudományi-Pszichológiai-Közművelődési Tanszékcsoport igazgató-helyettese;
- 1989-93-ig a BTK dékánhelyettese voltam;
- 1993-98-ig, majd 2002-től újra a BTK Oktatási Bizottságának elnöke vagyok;
- 1993-98-ig tagja voltam a KLTE Tanárképzési Kollégiumának és Tanárképzési Bizottságának;
- 1998-2001-ig a Bölcsészettudományi Kar dékánja voltam;
- 2002-től tagja vagyok az Egyetemi Oktatási és Hallgatói Ügyek Bizottságának;
- 2001-től programvezetője vagyok a Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Programjának.
- 2002-2003-ban igazgatója voltam a DE Pszichológiai Koordinációs Központnak.

VII. Országos szakmai közélet

Jelenleg:

- 1992. óta a Tanárképzők Szövetsége Pszichológiai Szakosztályának elnöke;
- 1990. óta tagja a Magyar Tehetséggondozó Társaság Választmányának, 2001. óta alelnök, 2004. óta elnök;
- 1993. óta tagja vagyok az MTA Pedagógusképző Albizottságának, 2004 óta elnök;
- 1994. óta tagja vagyok a Magyar Pedagógia szerkesztő bizottságának;
- 1999. óta főszerkesztője vagyok az Alkalmazott Pszichológia folyóiratnak;
- 2001. óta elnöke vagyok az Oktatási Minisztérium "tanári képesítési követelmények" reformját irányító bizottságnak;
- 1998. óta tagja vagyok az Oktatási Minisztérium "bölcsész képesítési követelmények" kidolgozását és korrekcióját végző bizottságnak;
- 2003-tól tagja vagyok az Oktatási Minisztérium "Pedagógusképzési Munkabizottság" miniszteri tanácsadó testületnek.
- 2006. óta tagja vagyok a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsnak

Korábban:

- 1982-89-ig tagja voltam a Művelődési Minisztérium Pszichológiai Szakbizottságának;
- 1983-85-ig tagja voltam az MM Tanárképzési Reformbizottságának;

- 1991-93-ig tagja voltam az MM által működtetett Országos Bölcsészettudományi Reformbizottság elnökségének;
- 1980-1994-ig szerkesztője voltam az Acta Psychologica Debrecina periodikának;
- 1992-94-ig vezetője voltam az MM által szervezett "Csokonai Kollégium"-nak, ennek feladata volt Kelet-Magyarország pedagógusképző intézményeinek közreműködésével a pedagógusképzés korszerűsítése;
- 1995-1998-ig titkára voltam a Magyar Pszichológiai Társaság Neveléslélektani Szekciójának;
- 1994-98-ig szakértőként működtem közre a világbanki oktatásfejlesztési továbbképzési programokban és a Phare-programban;
- 1999-2002-ig tagja voltam az MTA Pszichológiai Bizottságának.
- 2001-2004-ig elnöke voltam a Debreceni Akadémiai Bizottság Nevelés - Művelődéstudományi és Pszichológiai Szakbizottságának.

VIII. Nemzetközi kapcsolatok

- 1992. óta van *szereződéses együttműködés az általam vezetett tanszék és a Nijmegeni*

Egyetem Tehetségkutató Központja között; F.J. Mönks, az ottani vezető professzor többször volt vendégünk, tanszékünk oktatói közül pedig öten kilenc alkalommal voltak kint tanulmányúton a tehetségkutatás témakörében.

- 1994. óta van szerződéses együttműködés az általam irányított Pedagógiai-Pszichológiai Tanszék és az *Ohioi Állami Egyetem Tanárképző Központja között*; R.E. Norton professzor több hetet töltött nálunk a tanárképzési program fejlesztő munkálatait segítő; tőlünk két fő vett részt tanulmányúton - három alkalommal az USA-ban;

- *Külföldi tanulmányútjaim* a következők voltak:

1. Svájc - Zürichi Egyetem, 1988. (10 nap),
2. Hollandia - Eindhoveni Egyetem, 1992. (1 hét),
3. USA - Ohioi és Nebraskai Állami Egyetem, 1992. (2 hét),
4. Németország - Müncheni Egyetem, 1992. (10 nap),
5. Hollandia - Nijmegeni Egyetem, 1994. (2 hét),
6. USA - Ohioi és Pennsylvaniai Egyetem, 1995. (1 hónap),
7. Ausztria - Bécsi Egyetem, 1996. (1 hét),
8. Hollandia - Nijmegeni Egyetem, 1997. /2 hét/,
9. USA: Ohio- és Arizonai Egyetem, 1998. /2 hét/,
10. Oxfordi Egyetem, 1998. /2 hét/,
11. Hollandia - Nijmegeni Egyetem, 2000. / 1 hónap, vendégtanár/,
12. USA - University of Virginia, 2001. /2 hét/,
13. Hollandia - Nijmegeni Egyetem, 2002. /2 hét/,
14. Németország - Münsteri Egyetem, 2003. /10 nap/,
15. Spanyolország - Navarrai Egyetem, Pamplona, 2004. /2 hét/,
16. Hollandia, Radboud Egyetem, 2005. /10 nap/

- *Külföldi előadások*: több mint 40 alkalommal tartottam konferenciákon, illetve tanulmányútjaimon angol nyelvű előadást.
- 1988. óta tagja vagyok a *European Council for High Ability*-nek, 1994. óta pedig ugyanezen szervezet Diploma Bizottságának, 2000. óta a general Committee-nek.
- 1998. óta tagja vagyok a High Ability Studies /Bonn/ Szerkesztő Bizottságának.
- 1994. óta általam vezetett tanszék tagja az *Educational Resources Information Center*-nek (USA).

IX. Szakmai kitüntetések

- "*Kiváló munkáért*", 1986., a művelődési minisztertől,
- "*Témavezető mester*" cím, 1995., az MTA elnökétől és a művelődési minisztertől a tudományos diákkört segítő sikeres munkáért.
- Apáczai-díj az oktatási minisztertől, 2002.